

Comisia administrație publică

DECIZIE

cu privire la audierea publică privind exercitarea controlului asupra implementării cadrului normativ de reglementare a regimului juridic aplicabil proprietății publice, raporturilor ce țin de administrarea și deetatizarea proprietății publice, precum și a dreptului de proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv, a modului de organizare și funcționare a autorităților administrației publice în unitățile administrativ-teritoriale cu participarea Cancelariei de Stat, Agenției Relații Funciare și Cadastru, Agenției Servicii Publice, Agenției Proprietății Publice și, respectiv, autorităților administrației publice locale ca părți interesate.

În conformitate cu atribuțiile sale funcționale prevăzute de articolul 27 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și de prevederile Hotărârii Parlamentului nr. 72/2019 privind domeniile de activitate ale comisiilor permanente ale Parlamentului, Comisia administrație publică în cadrul ședinței publice din 2 februarie 2022 a desfășurat audierea publică privind exercitarea controlului asupra implementării cadrului normativ de reglementare a regimului juridic aplicabil proprietății publice, raporturilor ce țin de administrarea și deetatizarea proprietății publice, precum și a dreptului de proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv, a modului de organizare și funcționare a autorităților administrației publice în unitățile administrativ-teritoriale cu participarea Cancelariei de Stat, Agenției Relații Funciare și Cadastru, Agenției Servicii Publice, Agenției Proprietății Publice și, respectiv, autorităților administrației publice locale ca părți interesate.

În procesul desfășurării audierii propriu-zise cu participarea reprezentanților Guvernului Republicii Moldova – Cancelariei de Stat, Agenției Servicii Publice, Agenției Relații Funciare și Cadastru, Agenției Proprietății Publice, cât și a reprezentanților autorităților administrației publice locale a fost accentuată relevanța utilizării și aplicării uniforme a normelor juridice sistematizate în cadrul legislativ național și de reglementare în domeniul regimului juridic aplicabil proprietății publice, raporturilor ce țin de administrarea și deetatizarea proprietății publice, dreptului de proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, precum și a modului de organizare și funcționare a autorităților administrației publice în unitățile administrativ-teritoriale, prevăzut de următoarele acte normative:

1. Legea cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale nr.523/1999

2. Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006;
3. Legea privind descentralizarea administrativă nr. 435/2006;
4. Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr.121/2007;
5. Legea privind delimitarea proprietății publice nr.29/2018.

Totodată s-a punctat, că în cazurile în care aplicarea prevederilor normativ primare ca regulă de conduită generală trezesc abordări și înțelesuri diferite, impedimente, neclarități și incertitudini, inclusiv, în raport cu realizarea procesului de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, se impune necesitatea stringentă de a se interveni prin reglementări detaliate stabilite prin regulamente, instrucțiuni aprobate prin hotărâre de Guvern iar, după caz, și cu intervenție legislativă întru evitarea ulterioară a interpretărilor neuniforme.

În condițiile contextuale, discuțiile purtate au vizat în mod deosebit activitățile inițiate și în curs de demarare privind implementarea Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PIEF) cu derulare în perioada 2019 – 2023, care urmează să susțină realizarea unor programe de stat importante, menite să îmbunătățească domeniul cadastrului, evaluarea proprietății imobiliare și înregistrarea tuturor bunurilor imobile proprietate privată și proprietate publică și, totodată, să stimuleze dezvoltarea sistemului de administrare funciară din Republica Moldova.

Pe acest motiv, reprezentantul Departamentului cadastru al Agenției Servicii Publice a remarcat aspectual misiunea Agenției Servicii Publice în cadrul procesului de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, care este axată pe:

- rolul acesteia *ca agenție de implementare a Proiectului – PIEF* prin care se asigură implementarea procesului de delimitare, în mod masiv, în cadrul Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică pentru anii 2019-2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 80 din 11.02.2019,

- înregistrarea bunurilor imobile (*a dreptului de proprietate asupra acestora*) în funcție de apartenență și pe domenii în registrul bunurilor imobile ca etapă finală a procesului de delimitare a bunurilor proprietate publică, urmare lucrărilor de delimitare a terenurilor proprietate publică efectuate în mod selectiv, la cererea autorităților administrației publice locale sau centrale pentru un teren.

Or, în circumstanța dată membrii comisiei permanente confirmativ și-au expus consecvența în raport cu împuternicirile Agenției Servicii Publice de a coordona și asigura activitățile orientate în vederea implementării Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PIEF) 2019 – 2023, precum și de creare și ținere a cadastrului bunurilor imobile, altor sisteme informaționale și registre de domeniu, executarea lucrărilor cadastrale și celor de evaluare a bunurilor imobile, administrarea băncii centrale de date a cadastrului bunurilor imobile, efectuarea înregistrărilor de stat ale bunurilor imobile și ale drepturilor asupra acestora, care constituie exclusiv domeniul de competență al Agenției (*potrivit pct. 7 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 314 din 22 mai 2017 privind constituirea Agenției Servicii Publice*).

Șeful Direcției cadastru bunurilor imobile din cadrul Agenției Relații Funciare și Cadastru a comunicat despre aportul contributiv al Agenției, ca autoritate administrativ centrală subordonată Guvernului, la realizarea obiectivelor Programului de guvernare prin participare la elaborarea politicii de stat în domeniul de referință cu scopul consolidării cadrului legal în vederea delimitării proprietății publice, asigurării dreptului de proprietate și a folosirii eficiente a bunurilor proprietate publică a statului, cât și a bunurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale. În acest sens, fiind inclusă în procedură legislativă și ulterior adoptată de către Parlament Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, care cuprinde ca domeniu de reglementare regimul juridic aplicabil

proprietății publice, cât și competențele Guvernului și ale autorităților administrației publice centrale și locale în procesul delimitării bunurilor proprietate publică iar, întru executarea acesteia aprobată Hotărârea Guvernului nr.63/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică.

Totodată, s-a menționat că începând cu perioada anului 2019 urmare procesului de reorganizare (în 2017) prin fuziune a unor Întreprinderi de Stat, inclusiv, Întreprinderea de Stat „Cadastru” (inițial fiind *Întreprinderea de Stat față de care Agenția Relații Funciare și Cadastru exercita împuternicirile de fondator*) cu Instituția publică „Agenția Servicii Publice” și, în mod special, realizării politicii statului în domeniul delimitării proprietății publice de către Agenția Proprietății Publice drept consecință aprobării Hotărârii Guvernului nr. 902 din 06.11.2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, atribuție exercitată anterior de către Agenția Relații Funciare și Cadastru, se atestă aspecte problematice în practica procesului de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, care nu țin nemijlocit de aplicarea prevederilor normative stabilite prin actele invocate în vederea executării lucrărilor de delimitare cât, mai cu seamă, de coordonarea materialelor de delimitare a bunurilor imobile deținute de autoritățile administrației publice centrale or, această competență și responsabilitate la nivel central îi revine Agenției Proprietății Publice.

În această ordine de idei, în temeiul prevederilor dispuse în Regulamentul privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 63/2019, membrii comisiei administrație publică au punctat asupra faptului că în cazul executării lucrărilor în mod masiv în cadrul Programului de stat de delimitare a bunurilor imobile se instituie de către Agenția Proprietății Publice o comisie de delimitare pe care este împuternicită să o convoace la discreția proprie dar, nu mai rar decât o dată pe lună, pentru prezentarea spre examinare și coordonare a materialelor și informațiilor necesare pentru delimitarea bunurilor imobile proprietate publică a statului. Respectiv, în exercitarea atribuțiilor sale funcționale comisia poate funcționa atât în componență deplină, cât și prin activitate separată al fiecărui membru al acesteia, fără a fi necesară convocarea în ședințe. În subsidiar, fiind invocată și relevanța dispozițiilor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 80 din 11.02.2019 privind aprobarea Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică pentru anii 2019-2023, aprobată în scopul executării prevederilor Legii nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice. Prin urmare, în măsura prevăzută s-a subliniat că normele de referință se impun printr-un caracter imperativ, ca necesitate categorică și necondiționată în respectarea acestora.

Subsecvent, reperzentantul Agenției Proprietății Publice, întru implementarea Proiectului (PEIF), a reconfirmat suportul și responsabilitatea acesteia pe compartimentul delimitării bunurilor imobile proprietate publică al Componentei A (PIEF) privind înregistrarea primară a bunurilor imobile, proces care include ca etape de activitate inventarierea, delimitarea în funcție de apartenență, delimitarea pe domenii, precum și înregistrarea bunurilor imobile în funcție de apartenență și pe domenii în registrul bunurilor imobile. Or, în circumstanța dată, comisia permanentă reiterat a ținut să sublinieze asupra respectării cerințelor legale, invocate în context, cu privire la realizarea procesului de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică.

Discuțiile lansate în cadrul acestui proces de audieri au pus în relevanță și unele neclarități din partea autorităților administrației publice locale generate ca urmare adoptării recente a Legii nr. 220/2021 pentru modificarea unor acte normative, prin care sa operat unele amendări la Legea privind delimitarea proprietății publice nr. 29/2018

referitoare la modul de delimitare a terenurilor proprietate publică înregistrate în registrul bunurilor imobile ca surplusuri de suprafață ale loturilor de pământ de pe lângă casă sau grădini care au depășit norma prevăzută de legislație și formate ca bunuri imobile de sine stătătoare, a terenurilor aferente blocurilor locative și caselor de locuit cu mai multe apartamente, a terenurilor aferente garajelor individuale, precum și a loturilor pomicele neprivatizate, motiv pentru care a fost invocată necesitatea modificării cadrului normativ secundar în acest sens.

Urmare audierii reprezentanților Guvernului Republicii Moldova – Cancelariei de Stat, Agenției Servicii Publice, Agenției Relației Funciare și Cadastru, Agenției Proprietății Publice, cât și a reprezentanților autorităților administrației publice locale, Comisia administrație publică **CONSTATĂ:**

- trenarea activităților în curs de derulare specifice procesului de executare a lucrărilor cadastrale pentru realizarea Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PIEF) în vederea susținerii implementării Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică pentru anii 2019-2023 ,
- necesară animarea și dinamizarea relațiilor de conlucrare internă a Agenției Proprietății Publice în scopul realizării misiunii și exercitării funcțiilor ce îi revin la executarea lucrărilor în mod masiv în cadrul Programului de stat nominalizat aflat în implementare prin intermediul Proiectului (PIEF),
- ineficacitatea raportului de colaborare și interacțiune din partea Agenției Proprietății Publice cu autoritățile administrației publice centrale în sensul asigurării realizării activităților inseparabile procesului de delimitare a bunurilor imobile necesare implementării Programului de stat sus-citat, în mod special, *coordonarea materialelor pentru delimitarea bunurilor imobile proprietate publică a statului.*

În rezultatul audierii publice efectuate, în conformitate cu prevederile stabilite în Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996, se **DECIDE:**

1. Se ia act despre informația prezentată de către președinta Comisiei administrație publică – Doamna Larisa VOLOH, reprezentanții autorităților administrației publice centrale, precum și ai autorităților administrației publice locale în cadrul audierii publice privind exercitarea controlului asupra implementării cadrului normativ de reglementare a regimului juridic aplicabil proprietății publice, raporturilor ce țin de administrarea și deetatizarea proprietății publice, precum și a dreptului de proprietate publică a unităților administrativ- teritoriale, inclusiv, a modului de organizare și funcționare a autorităților administrației publice în unitățile administrativ-teritoriale

2. RECOMANDĂ:

Agenției Servicii Publice în calitate de agenție de implementare a Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PIEF)

- să asigure, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale și cu suportul Agenției Proprietății Publice și Agenției Relației Funciare și Cadastru

continuitatea proceselor demarate în cadrul Proiectului (PIEF) în strictă conformitate cu planul calendaristic de realizare în termenii stabiliți a obiectivelor acestuia pentru garantarea finală a calității și transparenței sistemului de administrare funciară în Republica Moldova prin înregistrarea bunurilor imobile proprietate publică și celor proprietate privată și, respectiv, evaluarea proprietății imobiliare ca scop general al Proiectului vizat.

Agenției Proprietății Publice

- să prezinte Parlamentului Republicii Moldova - Comisiei administrație publică, în termen de 30 de zile din data aducerii la cunoștință a prezentei Decizii, lista definitivată și aprobată a bunurilor imobile proprietate publică a statului supuse delimitării după apartenență și pe domenii iar, la solicitarea autorităților administrației publice locale să asigure disponibilitatea acesteia or, potrivit prevederilor pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr.63/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, autoritățile publice, autoritățile administrației publice centrale și alte autorități administrative, *în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri*, urmau să asigure inventarierea bunurilor imobile proprietate publică a statului din administrare, inclusiv, întocmirea proiectului listei bunurilor imobile proprietate publică a statului din administrare, cu indicarea gestionarului și domeniului la care se propun a fi atribuite bunurile imobile, cu transmiterea acesteia către Agenția Proprietății Publice responsabilă, în general, de organizarea lucrărilor de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică și monitorizarea procesului de delimitare a bunurilor proprietate publică în cadrul Programului de stat numit;
- să asigure celeritate pentru acțiunile inerente procesului de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, care îi revin pe partea de competență conform cadrului normativ de referință:
 1. Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice
 2. Hotărârea Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Proprietății Publice, nr. 902/2017;
 3. *Hotărârea Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, nr.63/2019;*
 4. *Hotărârea Guvernului privind aprobarea Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică pentru anii 2019-2023, nr. 80/2019,*în vederea realizării în termenii prestabiliți a Programului de stat pentru delimitarea bunurilor imobile, inclusiv a terenurilor proprietate publică pentru anii 2019-2023.

Agenției Relații Funciare și Cadastru, ca agenție responsabilă pentru elaborarea, promovarea și implementarea politicii de stat în domeniul relațiilor funciare,

- să asigure efectuarea modificărilor necesare la Regulamentul privind modul de delimitare a bunurilor imobile proprietate publică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 63/2019, în sensul unor reglementări detaliate cu privire la procedura tehnică aplicabilă procesului de delimitare a terenurilor proprietate

publică înregistrate în registrul bunurilor imobile ca surplusuri de suprafață ale loturilor de pământ de pe lângă casă sau grădini care au depășit norma prevăzută de legislație și formate ca bunuri imobile de sine stătătoare, a terenurilor aferente blocurilor locative și caselor de locuit cu mai multe apartamente, a terenurilor aferente garajelor individuale, precum și a loturilor pomicole neprivatizate, în scopul organizării sub acest aspect a executării Legii nr.29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

Autorităților Administrației Publice Locale la necesitate,

- să solicite Agenției Servicii Publice, Agenției Proprietății Publice și Agenției Relații Funciare și Cadastru asistență și consultanță în funcție de aspectele diverse privind aplicarea cadrului normativ de reglementare a regimului juridic aplicabil proprietății publice,
- să acorde contribuție întru realizarea competențelor și obligațiilor revenite în cadrul Proiectului de înregistrare și evaluare funciară (PIEF).

Larisa VOLOH
Președintele Comisiei administrație publică
a Parlamentului Republicii Moldova

Ex. Bonari N
Tel. 820 591